

Отчет за дейността на НЧ „Цачо Ненов 1897 г.” с. Гложене през 2023 г.

Читалището е традиционно самоуправляващо се българско културно - просветно сдружение на жителите от село Гложене, което изпълнява и държавни културно - просветни задачи.

Въпреки институционалната независимост на организацията, читалището приема за приоритет в своята дейност общинската културна политика и в частност промяна и създаване на условия за културен и социален живот в Гложене, за участие в любителското творчество и изява на хора от различни възрасти и различен социален статус, за достъп до култура на общността, чрез различните направления читалищните дейности. Важна цел е съхраняването на материалната и нематериална култура на селото, традиционните празници от народния календар, участие в официалните празници, подкрепя за всички инициативи на кметството, а в отсъствието на други организации в селото и чрез на пръв поглед дейности непривични за читалище .

Съгласно Закона за народните читалища и нашия Устав, върховен ръководен орган на читалището е Общото събрание. Към настоящия момент членовете на читалището с право на глас са 83, които са физически лица.

Всички пълноправни членове избират читалищното настоятелство.

Членовете на читалищното настоятелство избрани на отчетно – изборно общо събрание през 2023 год.. получило редовна регистрация в Търговския регистър на ЮЛНЦ са:

- Ваня Давидова –председател на читалището
и членове

- Георги Йорданов

- Даниела Василева

- Диана Василева

- Илия Йотов

- Йонко Йонков

- Румяна Анева

Проверителната комисия е в състав:

- Мария Христова

- Нели Немцойска

- Христина Дакова

Секретар на читалището е Цветелина Маймарова.

Екипът на читалището се състои от 1 щатен и трима служители на граждански договори. Те заемат длъжностите – библиотекар, който е и секретар на читалището, оперативно ръководи читалищни дейности и музейна сбирка; двама ръководители на художествени колективи и един работник поддръжка. Като част от екипа приемаме и счетоводителя от счетоводната фирма обслужваща читалището, тъй като е жител на Гложене.

Ще разгледаме дейността на читалището в направленията – библиотечно обслужване, художествено–творческа дейност, мениджърска и организационна дейност.

Библиотека

Едно от основните звена в читалището е читалищната библиотека която до средата на 2020 година се обслужваше на обществени начала с нормален 8 часов работен ден поради текучество. Назначения служител не само придоби опит, но придоби квалификация в курс организиран от Стопанска академия Свищов и Съюза на народните читалища, има отговорност към трудовата дисциплина, работи съвестно и пази авторитета на читалището. През изминалата 2023 г. библиотеката продължи да работи за възстановяване и утвърждаването на своята роля като съвременен културно - информационен център за общността. Продължи да работи за постигането на основните си цели – максимално задоволяване на читателските търсения с литература и информация.

През юли и август за децата от Гложене и по-голямата група на гостуващи за лятото деца за 4-ти пореден път бе организирано Лятно четене. Целта ни е чрез лятното четене да предоставим на децата възможност за приятни и полезни занимания през ваканционните дни, както и да провокираме техния интерес към книгите и четенето. Продължаваме и въведената през 2021 година поради пандемичните условия услуга „Занеси книга на читател...”, за тези читатели, които имат трудност да посещават библиотеката.

И през 2023 г. библиотеката кандидатства с проект към Министерството на културата за финансова подкрепа за обновяване на библиотечните фондове „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ на обща стойност 1500 лв., който бе одобрен с малка редукция и реализиран в първите месеци на 2024 г.

Фонда на библиотеката наброява 29347 библиотечни материала. Много са дарители на книги за библиотеката, текущо и продължаващи са постъпленията по стартиралата през 2020 г. дарителска кампания на сайта „Надвечер“ чрез Филип Зуберски и Динко Давидов.

Статистически данни

Потребители на библиотеката 207

От тях до 14 години 103

Общо посещения 1780

- Заемна за дома 1379

- Читалня 61

- събития 340

Заети библиотечни материали

Книги –2229

Постъпили библиотечни материали – библиотечни единици 771бр.

Материалната база на библиотеката е далече от изискванията за съвременна библиотечна среда, поради общото състояние на сградата.

Библиотеката предоставя на своите читатели вече само едно компютърно работно място. Разполагаме с принтер и скенер, за да подобрим качеството на библиотечните услуги и да задоволим читателските потребности.

Представихме новата книга на писателя – Николай Милчев.

Ползотворни бяха продължилите и тази година занимания за рисуване с участието на 22 деца, с които са работили Цветелина Маймарова и Елена Цанкова,на която изказваме благодарност.На 08 септември организирахме изложба във фойето на кметството с творенията на децата.Поканихме кмета на Община Тетевен д-р Мадлена Бояджиева,за да открие изложбата.Проведохме традиционното вече „Забавно лято“ в партньорство с Регионална библиотека „Проф. Беньо Цонев“ Ловеч, „Първи стъпки в риболова“ и „Водно спасяване“ с Български червен кръст Ловеч и поход до Водопада с деца и родители - неща които стават част от традиционната работа с деца.

Художествена дейност Самодейна танцова формация „Радост“ сведе участията си до местни събития, без фестивални участия, поради трудности в организиране на репетиционния процес, участията бяха на местни събития. Този проблем се надяваме да преодолеем през тази година с обновяване и разширяване на състава на формацията.

Традиционни и безвъзмездни са участията на „Радост“ в местните празници – „Пробуждане с хоро“, традиционното от няколко години „Великденско хоро“, празника на м. Асен, оброка в местността Връх (Върха), на националните празници и други читалищни и селски мероприятия.

С формирането на този състав се надяваме да сме намерили верен път за читалищните дейности, защото в него участват млади хора, доскоро далече от читалището, но местоработата на част от тях в други селища е предизвикателство за бъдещето на състава. Благодарим на участниците: Анна Цекова, Владимира Йонкова, Даринка Димитрова, Росица Николова, Мария Христова, Монка Дикова, Нели Немцойска, Петя Йонкова, Преслава Калинова,Веселка Пискулева.

Групата за обработен фолклор „Гложенски напеви“ е с ръководител Росен Александров и 11 хористки. Репертоарът на групата е много богат: обработен фолклор, стари градски песни, патриотични песни и е сред малкото подобни групи с репертоар в триглас, което не е само експеримент

на ръководителя, но и умения, възможности и певчески данни на участниците. Тя е в някакъв смисъл продължител на традиционната хорова традиция на гложенското читалище и повечето от участниците в нея са хора,изградили десетилетия стремежът си за участие и отношение към читалището. Всъщност това са хората, които запазиха читалището в отминалите тежки години.

И ако фестивалните участия са престижни и в известна степен стимулиращи за участниците, то особено значимо е участието на вокалната група в малките и големите празници на селото десетилетия, защото нито един празник не става без тяхно участие, заслужава адмирации и нашата благодарност. Благодарим на Росен Александров. Благодарим на Васка Немцойска, Йонка Петрова, Пенка Златарова, Кунка Петкова, Донка Стойкова, Цонка Грозева, Петранка Колева, които повече от десетилетие са в групата. Радващо е участието на Мила Василева – продължител на семейната традиция на Донка Гърголова- отскоро живееща в Гложене, както и на новопостъпилите Румяна Йотова и Люба Мирянова, Теменужка Стоянова.

Групата за изучаване на народните обичаи е от подрастващи. През 2023 година и момичета на възраст 4 - 14 години и техните водачки Владимира Василева и Божидара Маринова. Участничките-Дария Николаева, Христина Драганова, Симона Георгиева, Раиса, Мартина Каменова,Мария Надкова, София Ефтимова, Веселина Пискулева, Мария-Георгия и Иванела Цвяткова, Яна Владимирова,Симона Симеонова и Невена МИинкова бяха организирани в две лазарски групи, които създадоха празничност в селото.

С подарените от нашия съгражданин Петър Хубчев ямурлуци вече е обезпечено и традиционното облекло на коледарите и отново в две групи създадоха празничното настроение по Коледа и поздравиха гложенци.

През 2021г. традицията възстановиха –Ники Доброславов, Царимир Антонов, Петко Иванов, Николай Бояджиев и Мартин Христов.

Участниците през 2023г., които се включиха са младежите от Гложене – Царимир Антонов, Петко Иванов, Радостин Иванов, Мартин Иванов, Станислав Миков, Християн Христов, Иван Доброславов, Мартин Миков, Йото Атанасов, Калоян Темелски, Цветомир Цанов. Те създадоха празнична емоция в много гложенски домове на Коледа. За първи път имаше и сурвакари на първия ден на новата година. Благодарността ни е към на родителите, които отделиха време за подготовката на децата. Благодарим на момчетата за възстановената традиция и на дарителя за големия жест. Важно е и това, че интересът и към лазарските групи, и към коледарските и сурвакарските се разширява и това не е само следствие от „даруването“, а повече от усещането,че са зарадвали хората.

Музейна сбирка

През годината музейната сбирка е посетена от 98 човека индивидуално и 2 групи по около 10 човека – гости на селото, изнесени са 5 беседи пред различни възрастови групи, организирани са 2 краеведски събития в залите на музейната сбирка. Съгласуван е с РИМ Ловеч експозиционен план за обновяване съдържанието на експозицията и подготвен проект за модернизиране на визията и използване на нови технологии. Изготвяме необходимата документация за регистрация на музейната сбирка в Министерство на културата, както и подкрепа от Община Тетевен за освежаване на помещенията, което не е правено от основаването и включване в експозицията на раздел за войните за национално освобождение и обособяване на посетителска зала за временни изложби и малки събития.

През отчетния период читалището традиционно се включи в националната инициатива „Пробуждане с хоро“, Честването на националните празници 3 март, 24 май, деня за признателност 2 юни, ден на самодееца и Ден на народните будители, Празничната програма на Гложенския събор, Коледното тържество, Богоявление и Трифон Зарезан организирани с Кметство Гложене, организираме за пръв път празнуване на Заговезни с атрактивното участие на формациите от читалище Войнягово, вписани в Националната листа "Живо човешко наследство". Участвахме в Празника на Тетевенската саламура, в който активно участваха Цветелина Маймарова, Христина Дакова, Гергана Митева, Люба Мирянова, Иванка Атанасова, Мила Василева, Пенка Златарова, Даниела Василева, която е съпричастна към всички читалищни дейности, Ваня Давидова, Георги Йорданов, Макси и Владислав Мирчеви, включването на актрисата Надя Дердерян.

10 човека предимно млади хора се представиха със свои фотографии в фотографската изложба „Красиви места от Гложене“, която експонирахме за втори път на площада в дните на Гложенския събор.

Извършваме добра комуникация с други читалища, приятели от страната и чужбина, чрез профила на читалището, на който представяме и цялата си дейност.

След като реализирахме успешно проект „Песни и танци край Вит“ финансиран от НФК през 2022г., като освен техническо оборудване и сценични костюми създадохме три събития, на които създаваме надграждане и устойчивост и през 2023г., за да ги превърнем в традиционни празници – „Великденското хоро“, „Вкус на балканска трапеза“ и „Вит тече и разказва“. При реализацията освен двата състава се включиха Цонка Грозева, Люба Мирянова, Боряна Петкова, Гергана Евлогиева, Магдалена Лилова, Румяна Анева, Илия Йотов, Стоян Атанасов, Цачо Йотов, Васил Лачев, Манчо, Петър Найденов, Генади и Йото Пискулеви, Михаил и Любомир Лилови, Иван Христов.

Използваме социалните мрежи и чрез тях показваме това, което е обект на краезнание, значими събития и факти от историята на Гложене за Гложене. Правим го не само заради спомените, но и заради изразения интерес към миналото, а този интерес възпитава родолюбие.

Запазихме и осъществихме виртуалните конкурси за мартеници, за Великден и Коледа с участници и от други селища в България, като разнообразяваме тематиката.

Работа по проекти и партньорства

През изминалия мандат читалището работи основно по два проекта – Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност и Проект за обновяване и разширяване на музейната сбирка – изготвяне на документация и проучване на материали, важни за историята на Гложене и невключени в досегашната експозиция.

Разработихме и представихме проект с името „Спортна горичка“ съчетаващ грижата за интересни дървесни видове и уреди за фитнес на открито в района на стадиона.

За съжаление въпреки положените усилия не бяха одобрен проект за обновяване на библиотечния фонд, както и искането ни за допълнителна субсидия към МК.

Като партньор участвахме в проект на доброволците на Регионална библиотека Ловеч и БЧК, с които проведехме три интересни събития за децата Под наслов „Забавно лято“ – развлекателно събитие за деца, състезание по риболов. Благодарим на Цветелина Георгиева от БЧК Ловеч и Румен Талов от ПСС Тетевен и Албена Йончева от РБ Ловеч.

Партнираме си с читалища от съседни общини. Работим с представители на етнически общности и различни възрастови групи. Изграждаме добро партньорство с кметската управа и получаваме съпричастност към проблемите на читалището ни все повече. Придържайки се към основните принципи, цели и мисията на читалището се стремим да разширяваме влиянието на читалището, без да се намесваме, контролираме и опекунаваме и следим други организации, както и да защитаваме автономността на организацията. Считаме, че отношенията между сродни организации и други институции се основават на коректност, откритост, невмешателство и съблюдаване на автономността, етиката и взаимно зачитане, а контактите на определения от закона ред.

Нова дейност е посещението на групи от желаещи да се докоснат до професионалното изкуство на театрални представления и концерти в София и Плевен. Желаящите бяха зрители на "Антигона" - ДТ Плевен, "Хъшове" и "Животът е прекрасен" в Народен театър "Иван Вазов", спектаклите на Камен Донев в НДК, Мamma mia"" Софийска опера на ез. Панчарево, "Железният светилник" в Театър на армията, "Царицата на чардаша" в ДМТ и др.

С изработка на специален календар и сувенири,които продавахме на Коледния базари в Тетевен и Гложене,успяхме да съберем 2700лв. в Благотворителна кампания ,в подкрепа на родения в Гложене известен български футболист Петър Хубчев.Като успяхме да жъзстановим разходите,направени за изработката на календарите.

Материална база

Продължава да е тежко и все повече се влошава състоянието на сградния фонд. Сградата, уникална по своята архитектура се нуждае от ремонт ако не цялостен, то поне спасителен и настоятелството нееднократно поставя въпроса пред компетентна институция, от която очакваме да съдейства в новия програмен период за цялостно решаване на проблема.. Сградата в голямата си част е опасна – направихме всичко за да ограничим достъпа до опасните места. Освен всичко друго е и невъзможността да я ползваме за дейността си – дейностите ни са изнесени извън сградата. Констатирането на тези обстоятелства, ни накара да обявим дарителска кампания за да наберем необходимите са спасителните ремонтни дейности средства – КСС – 14993 лв. Предвидени от общинския бюджет 7000 лв.Набраните средства от кампанията са 12793.90 лв., през периода март 2021 – март 2022 г. които дадоха възможност освен ремонт на около 80 кв. м. покривна конструкция и толкова подпокривно пространство да възстановим и разрушената стена на фасадата на сградата и да ограничим нерегламентирания достъп в помещенията. Надяваме се след включването на ремонта на сградата в държавния бюджет вече наистина да се реализира окончателния ремонта на сградата и тя да стане функционална за читалищните дейности.

Повишаване на квалификацията

Цветелина Маймарова участва в обученията на РБ и завърши квалификационния курс „Организация и управление на читалищната дейност“ в СА „Дим. Ценов“ Свищов.

Финансиране

Читалище Гложене е читалището с най-малка субсидия на територията на общината. Комисията за разпределение на държавната субсидия се състои от един представител на общината и по един от всяко читалище. Закона за народните читалища в чл.23,ал.1. изисква прилагане на Механизъм за разпределение на държавната субсидия, който съдържа дейностите ,които трябва да извършва всяко читалище. Съобразени са броя на населението в населените места, дейностите които обогатяват културния живот във всяко селище. За съжаление в комисията преобладава мнозинство, което отхвърля прилагането на Механизъм или ясни правила за разпределение на държавната субсидия. Философията на закона предполага, че общата сума от държавния бюджет за общината подлежи на преразпределение, което позволява да се стимулират работещите читалища, да се работи във всички направления на читалищната дейност ,а не само в любителската, в рамките

на предвидените средства за общината. Притеснява ни факта, че има читалища, които получават стандарти по преустановени и недействащи проекти. Това позволява в някои читалища да се формира сериозен преходен остатък, който при общата нагласа, че средствата за читалищата са малки дава основание да се смята, че за някои от тях е надценена дейността или пък в други изобщо не се работи. Некоректно е стандарти получени по „Глобални библиотеки“, с четиристранно споразумение между всяко читалище, общината, Министерството на културата и програма „Глобални библиотеки“, да са без назначен специалист за библиотечно-информационна дейност, а средствата да се пренасочват за фестивални пътувания (екскурзии). Този стандарт, както и другите получени по проекти са целеви и ако е преустановена работата към тях, то те подлежат на преразпределение към всички читалища в общината. За да получи справка за извършените дейности длъжностното лице в общината би могло да го направи на основание на ЗНЧ и също така съевременно още в първия месец на годината да събере Комисията, която на основание на механизма да има готовност за обективно и справедливо разпределение на субсидията. Тази комисия има и задължението да изработва годишни и перспективни програми за развитието на читалищната дейност в общината и чрез нея би могло читалищата да работят в по-тясно сътрудничество, да си помагат, защото единствения проблем между тях се оказва разпределянето на средствата. Читалищата са автономни организации, но въпреки това е погрешно да се смята, че не подлежат на контрол за извършените дейности и за целесъобразното изразходване на получаваната субсидия и именно затова в Комисията има представител на общината, а механизма е основанието по който Комисията обективно да разпредели държавната субсидия и стимулира работещите читалища, които променят средата в населеното си място. А Комисията има и възможността да защити автономията на читалищата с една справедлива оценка въз основа на правила, които сама е създала.

През периода читалището получава редовно субсидията от МК в размер на 21 745 лв. (1,5 стандарта.)

чл. внос 204 лв.

дарения 2023 г. -210 лв.

Преходен остатък по фонда 381 лв.

Разходите са следните :

- 11 096 лв. за възнагражденията по трудов договор договори
- 3597 лв. по граждански договора на ръководителите на художествени формации и помощен персонал.
- 3821 лв. задължителни осигуровки от работодателя за лицата наети по трудов и граждански договори.
- 65 лв. - Книги за библиотеката

- 474 – лв. материали– в това число и материали за заниманията по рисуване
- 660 лв. електричество
- ГСМ -166 лв. в това число разходи за гориво по договаряне на участници в наше събития.
- 360 лв. СОТ на музея,
- 199 лв. командировки.
- 689 лв. телефон/интернет
- 60 лв. Пощенски и куриерски услуги
- 835 лв. – външни услуги в това число транспорт за участие във фестивали
- 274 лв. финансови услуги / банкови такси/
- 1128 лв. дърва за отопление

Организационни: читалищните членове са 79 с право на глас, 28 спомагателни и със сигурност това е най-важния необявен, но реализиран проект, резултат от приобщаване и включване в живота на селото. И новите действителни членове и спомагателните членове са млади хора, които участват в дейностите ни. Квалифицирано мнозинство за промяна на клаузи в устава като размера на чл. внос, каквото искане е отправено от читалищни членове, въвеждане на клауза отличаваща дарителите „статут благодетелен член“, какъвто е имало в миналото и какъвто имат и сега много читалища, защото дарителската кампания за частичния ремонт на покрива откри такива гложеници, които не са читалищни членове, нямат пряко участие в дейностите, но имат отношение и по възрожденски и разбира се с техни лични мотиви се оказаха най-големите спомоществователи, някои от тях с нагласата да даряват регулярно.

Промяната на устройствения документ безспорно изисква широко участие в събранието. Проведени са четири заседания на настоятелството, редовно обсъждахме текущите проблеми. Стремим се да постигаме с работата си това, което наричаме възрожденски порив или по-точно неформалното участие в читалището, което се свежда и до пряко и неформално участие на читалищното настоятелство в реализиране на решенията особено при реализацията на събития, за което е необходимо повече човешко участие в организацията и реализацията. Изграждаме целесъобразни и полезни партньорства, както с органите на местното самоуправление, така и със сродни организации и други читалища, но съблюдавайки регламентираната от Закона на народните читалища автономия и защита и от други фактори и опити за намеса в нашите дейности, цели и техни виждания които са в противоречие с исконните цели на читалищата.

Изготвил : Ваня Давидова

/ Председател на читалищното настоятелство/